

Leonard Orban

Comisar european pentru multilingvism

**Intervenție la lansarea unor studii de strategie și politici
ale Institutului European din România**

Check Against Delivery
Seul le texte prononcé fait foi
Es gilt das gesprochene Wort

București, 9 mai 2009

- Îmi face o deosebită plăcere să mă aflu astăzi aici cu ocazia prezentării unor studii de strategie și politici realizate de către Institutul European Român și doresc să vă mulțumesc pentru invitație.
- În primul rând aș dori să reamintesc colaborarea excelentă pe care am avut-o cu Institutul European Roman în perioada negocierilor de aderare a României la UE, studiile de impact realizate de institut fiind deosebit de utile echipei de negociere.
- De fapt, orice program de reformă, orice măsură economică, socială, legislativă trebuie să aibă la bază un studiu de impact, realizat de specialiști. Aceasta este practica curentă a Comisiei Europene; orice act normativ care se adoptă de către Colegiu, are la bază un studiu de impact.

- Ne aflăm într-un **moment economic și financiar dificil** pe plan mondial. Toate economiile țărilor dezvoltate se află în recesiunea cea mai gravă de la cel de-al II-lea Război Mondial încolo, iar anul 2009 se prevede a fi un an greu pentru toate economiile lumii.
- **România**, împreună cu multe alte țări europene, nu a fost ocolită de unda de șoc. Perspectivele economice nu sunt optimiste, prognozele recente arată că economia va da primele semne de însănătoșire în a doua parte a anului 2010.
- Dar în era globalizării, Uniunea Europeană consideră că abordarea crizei la nivel național și european nu este suficientă, fiind necesară o **coordonare globală**. De aceea, la **Summitul G20**, care a avut loc la **Londra** la începutul lunii aprilie, **Uniunea a preluat inițiativa și a avut succes** în obținerea unui consens asupra **1) implementării măsurilor de stimulare economică într-un mod sustenabil; 2) pașilor concreți ce trebuie făcuți pentru întărirea supravegherii piețelor financiare și 3) întărirea mandatului și a capacității**

instituțiilor financiare internaționale, ca gardian al stabilității economiei mondiale, dar și ca forum de reprezentare echitabilă a economiilor emergente și în curs de dezvoltare.

- In acest context , as dori sa va vorbesc despre **măsurile concrete anti - criză** pe care Comisia Europeana le-a propus, le-a adoptat sau urmează sa le adopte, unele masuri fiind deja in curs de implementare de către statele membre.
- Un Stat Membru nu poate răspunde în mod eficient, individual, unei **probleme globale**. De aceea, Comisia Europeana a propus un răspuns coordonat și corelat cu Statele Membre. Să nu uităm că scopul pe termen lung trebuie să fie relansarea creșterii economice și crearea de locuri de muncă.
- Printre masurile concrete as dori sa menționez in primul rând **Planul European de Redresare Economică** pe care Comisia Europeana l-a adoptat în luna noiembrie 2008 Planul de redresare se bazează pe două elemente care se sprijină reciproc. **În primul rând**, măsuri pe termen scurt pentru stimularea cererii, menținerea locurilor de muncă și restabilirea încrederii. **În al doilea rând**, „investiții inteligente” pentru a determina o creștere mai importantă și o prosperitate durabilă pe un termen mai lung.
- Planul prevede acordarea unui stimul fiscal în valoare de aproximativ **200 de miliarde € respectiv 1,5 din PIB-ul UE**, utilizând atât fonduri provenite din bugetele naționale (aproximativ 170 de miliarde € respectiv 1,2% din PIB), cât și din bugetul UE și cel al Băncii Europene de Investiții (aproximativ 30 de miliarde € respectiv 0,3% din PIB). Fiecare stat membru este invitat să ia măsuri importante care să fie favorabile atât cetățenilor săi, cât și restului Europei. Planul de redresare va consolida și accelera reformele începute deja în cadrul Strategiei de la Lisabona pentru creștere și locuri de muncă.
- Planul de redresare cuprinde propuneri detaliate de parteneriate între sectorul public – prin finanțări acordate de Comunitate, BEI și statele membre - și

sectorul privat pentru a încuraja dezvoltarea tehnologiilor ecologice, prin sprijinirea inovării: acestea includ o inițiativă europeană privind automobile ecologice cu o finanțare combinată de cel puțin **5 miliarde €**, o inițiativă europeană privind clădirile eficiente din punct de vedere energetic în valoare de **1 miliard €** și o inițiativă privind „fabricile viitorului” estimată la 1,2 miliarde €

- Planul de redresare pune accentul pe „**investițiile inteligente**”. Creșterea investițiilor în educație, formare și recalificare permite cetățenilor să își păstreze locurile de muncă și să revină pe piața muncii, contribuind, în același timp, la creșterea productivității. Investițiile în infrastructură și în eficiență energetică permit menținerea locurilor de muncă în industria construcțiilor și contribuie la economisirea de energie și la creșterea eficienței.
- Pentru sprijinirea companiilor aflate în dificultate Comisia Europeană a adoptat un **pachet de măsuri de simplificare a normelor de acordare ajutoarelor de stat**, care cuprinde și un **Cod al celor mai bune practici** și o comunicare privind **procedura simplificată**.
- De asemenea, în domeniul ajutorului de stat, Comisia a adoptat un **cadru temporar de măsuri care să permită Statelor membre** să abordeze mai bine constrângerile de creditare asupra economiei reale. Măsurile autorizate temporar includ sume limitate de ajutor de stat, garanții, subvenții de stat, subvenții pentru produse verzi, scheme de capital de risc. 12 State Membre au aplicat deja acest nou cadru.
- Redresarea **SECTORUL FINANCIAR** este însă elementul cheie în deblocarea și relansarea economiei.
- Comisia Europeană a susținut Statele Membre în acțiunile de stabilizare a sistemului financiar prin **infuzii masive de capital** - 300 miliarde de euro au fost injectați în operațiuni de recapitalizare și alte 2.5 triliarde euro pentru garanții în sistemul financiar, ceea ce a prevenit colapsul sectorului bancar.

- Comisia a emis **orientări comune pentru deblocarea activelor neperformante (impaired assets)**, un total de peste 580 miliarde euro fiind injectați de Statele Membre pentru deblocarea acestora din bilanțul băncilor.
- De asemenea, au fost luate măsuri pentru **întărirea sistemului de reglementare și supraveghere a piețelor financiare**: în luna aprilie, Comisia a venit cu propuneri legislative pentru reglementarea fondurilor speculative (**hedge funds**), fondurile de capital privat (**private equity**), și alte tipuri de fonduri, remunerarea directorilor și a personalului din sectorul servicii financiare. A fost de asemenea reglementată vânzarea produselor financiare de investiții (fonduri de investiții, asigurări de viață, etc) în vederea întăririi factorilor de protecție pe această piață.
- În luna mai Comisia va adopta un **Pachet legislativ de Supraveghere Financiară**, care va stabili un sistem European de supraveghere financiară pe două niveluri – micro și macro. Se urmărește prin acest sistem întărirea legislației preventive, o mai bună monitorizare a structurilor de stimulare financiară în sectorul financiar, cât și un mai bun management al riscului și întărirea supravegherii în instituțiile financiare. Obiectivul nostru este ca aceste instituții să fie funcționale în 2010, sub rezerva, desigur, a agreării măsurilor menționate în cadrul Consiliului European din luna iunie.
- Un important instrument la dispoziția Statelor Membre pentru a răspunde crizei este **POLITICA DE COEZIUNE**. În data de 5 mai 2009 Consiliul și Parlamentul European au agreat propunerea Comisiei privind măsuri de sprijin a Politicii de Coeziune ca răspuns la criza economică. Măsurile includ **1)** injectarea de capital prin plăți în avans adiționale din Fondurile Structurale, **2)** posibilitatea de finanțare imediată a proiectelor majore, fără a mai fi necesară aprobarea Comisiei, **3)** simplificarea sistemului de plăți în avans pentru beneficiari în cadrul schemelor de ajutor de stat, **4)** simplificarea sistemului de rambursare a plăților, **5)** stimularea schemelor

financiare care combină împrumuturile cu ajutorul nerambursabil: *JEREMIE* (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) ajută IMM-urile, care au fost lovite sever de criză, să acceseze finanțare mai ușor. BEI (Banca Europeană de Investiții) și BERD (Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare) ajută la pregătirea proiectelor majore prin instrumentul *JASPERS* (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions). O altă inițiativă prin care vor fi sprijiniți furnizorii ne – bancari de micro – credite este *JASMINE* (Joint Action to support microfinance institutions in Europe). 6) A fost introdusă de asemenea posibilitatea folosirii FEDER - Fondul European de Dezvoltare Regională (în quantum de până la 4%) pentru proiecte în domeniul eficientizării energiei și pentru măsuri în domeniul energiei regenerabile în locuințe.

- Comisia Europeană îndeamnă Statele Membre și regiunile să exploateze din plin aceste posibilități și să selecteze proiecte de calitate care să beneficieze de finanțare comunitară. Ca rezultat, se așteaptă importante efecte de tip "spill-over" în economie, în special în sectorul construcțiilor.
- De asemenea, Comisia Europeana a adoptat modificarea regulamentului privind **Fondul european de ajustare la globalizare (EGF)**, cu un buget de 500 de milioane de euro, care a fost conceput pentru a sprijini lucrătorii disponibilizați să se reintegreze în muncă. Astfel, EGF va putea să intervină mai rapid în vederea furnizării de fonduri pentru formare profesională și pentru proiecte de plasare a forței de muncă. În contextul actual al crizei, EGF joacă un rol important în diminuarea efectelor crizei asupra pieței muncii și în restabilirea încrederii cetățenilor europeni.
- În aceste momente de criză, solidaritatea europeană s-a făcut simțită. Comisia a ridicat la 50 miliarde euro plafonul pentru **Facilitatea de asistență pentru balanța de plăți**. Aceasta este o facilitate de împrumut menită să stabilizeze balanța de plăți din țările din UE din afara zonei euro.

- În prezent două țări sunt beneficiare: **Ungaria**, printr –un împrumut de 6.5 miliarde euro și **Letonia** – 3.1 miliarde euro. Comisia Europeana a aprobat un împrumut pe termen mediu de 5 miliarde de euro și pentru **România**, ca parte a unui pachet multilateral de asistență financiară care va totaliza 20 de miliarde, acordat de Fondul Monetar Internațional (12,95 miliarde EUR), Banca Mondială - 1 miliard EUR și încă 1 miliard EUR, împreună, de la Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare. In acest fel Uniunea și-a manifestat solidaritatea cu Statele Membre care nu se află sub umbrela protectoare a monedei europene.

Vă mulțumesc pentru atenție.